

SZENTESÉS VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár
egy negyedévre 1 frt 25 kr., félévre 2 frt 50 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 265. szám, özv. Fried Józsefné urnó házában, hová a köziratok eljuttathatók.

Hirdetéseket
és nyitlert költségeket a kiadóhivatal mérsekelt árjegyzék szerint számít.

Polgármesteri évi jelentés.

Az idén egy pár hónappal korábban küldetett szét az 1889-ik közigazgatási évről szóló polgármesteri jelentés, mint tavaly az 1888-ik évi, azonban most is későn, mert csak a napokban eszközöltetett, tehát az év második felében.

Egyáltalán nem tudunk elfogadható okot még gondolni sem, a mi indokolná ezen késedelmezést, hacsak azt nem tesszük fel, hogy maga a polgármester is ezen általa szerkesztett éves jelentéseket oly csekély értékűeknek s jelentőség nélkülűeknek tartja, miszerint az, hogy mikor kerül a képviselőtestület tagjai kezébe a jelentés, teljesen közömbös, mert akár előbb, akár utóbb osztják szét, legtöbb képviselő által megolvasatlan marad. — Kinyomatják tehát azért, mert el határozatotott kinyomatása, szétosztják azért, mert kinyomatták.

Ily feltevés lehetőségének pedig még csak fennforognia sem szabadna, mert egy polgármesteri évi jelentésnek úgy kell szerkesztve lennie, hogy az adatai pontosága és valódisága, a közleményekben való következtetés által kikövetelje magának mindenkitől jelentőségének elismerését s az érdeklődést a megolvasásra nézve.

Nagyon természetes, hogy ez esetben aztán rajta kellene lenni azon is,

hogy annak idejében kézhez jusson, amikor még nagyobb mértékben megvan az érdeklődés az eltelt év iránt, amikor még a következőnek gondja nem nehezedik úgy az ember vállaira.

Dehát ez nálunk nem így van szokásban. Következtesen mindig későn jelenik meg és osztják szét évről-évre a polgármesteri évi jelentést, amikor aztán legtöbb képviselőnél csak abban az elismerésben részesül, hogy elolvassa a címét s mikor abból megtudja hogy még a mult évi az, holott már nem sokára a folyó évit is olvasni kellene, még csak át sem lapozza, leteszi érintetlenül.

Igy lehet aztán megteremteni a közönyt a közügyek téren amelynek — tagadhatatlan — egyben-másban hasznát is lehet venni, mert rendszerint, hogy olyan dologgal, amelyet elfeledtünk, törődni sem szoktunk.

Mi azonban — egy véletlenül kezünkbe került példánnyal nem úgy cselekedtünk, mint ahogy a képviselők legnagyobb része, hanem átlapoztuk azt tüzetesen, sőt némimely egybevétést is eszközöltünk az előbbi évekről szóló polgármesteri jelentésekkel s most az ez által nyert észleletünkkel számolunk be a t. olvasó közönségnek.

Sem térünk, sem időnk nem engedi részletesen kiterjeszkedni az évi jelentés összes adataira, ennél fogva csak a leg-

jelentősebb részeivel foglalkozunk s ezek közt is első sorban azzal, mely az adózó polgárok zsebet érinti: a város tartozási állapotáról szóló részével.

Sajnosan esik konstatalnunk e tárgyúl, hogy a polgármesteri jelentés idevonatkozó része a valószínűleg meg nem felelő, a feltüntetett adatokból hiányzik az, ami pedig az illyennel elengedhetetlen feltétel: a valódiság, a pontoság.

Súlyos vád mindenestre ezen kijelentésünk a város közigazgatási vezető polgármester ellenében, de ki kell nyilvánítanunk, mert való tény, s mert oda kell törekednünk, hogy ezutánra felköltsük ez által az ellenőrzésre elsősorban köteleztettek: a képviselőtestület tagjaiban az érdeklődést közvetlenül az évi jelentésekre, közvetve pedig az ezekben összefoglalt közügyek ellenőrzésére vonatkozólag.

Az 1888-ik évi polgármesteri jelentések, a város tartozási állapotát kitüntetve kimutatása szépen elhallgatja, az ugyanazon évben a helybeli takarékpénztárak valamelyikéből felvett 17 ezer 180 forint 75 krajcár ideiglenes kölcsönt, legnagyobb valószínűség szerint azért, hogy ez által 36610 frt s néhány krajcár adósság törlesztést konstatalhasson, mivel a valódiságának megfelelőleg történő kimutatás esetén az adósság törlesztéséül bemutatott összeg felére csökkent volna s pénzügyi állapotaikkal

TÁRSAS.

János, Janka és Jancsi.

Elbeszélés.
Irta: Pilcz Mór.
(Folytatás.) (10.)

Az éppen arra ügyelő erdőcsész tiszteltetésen köszönté ünnöznének testvérét. János leugrott lováról, s nyájasan szólott az ősz erdőörhöz:

„Erre vitt az utam, benézek egy kicsit. Itthon van a gróf s a grófnő?”

Igen, méltóságos ur! a grófnő benn a kastélyban, s a gróf úr most ment el, úgy hiszem a kis halastóhoz.”

„Jól van! — Tartsa keud egy kissé lovamat, mindjárt jövők, hogy szíjjei nézzek az aratok között.”

Ezzel János az öregot ott hagyva, elment, hogy a gróft fölkeresse.

Néhány pillanat múlva megtalálta a keresettét a park északi részét képező magaslat lábánál, melynek közelében kies kis tó fektül.

A léptek zajára megfordult a gróf és sógorának megpillantásakor észrevehető hidegség, s a kellemetlenség bizonyos érzete tükröződött le arcáról. Bőnában történt ingerült találkozásuk óta nagyon ritkán, négy-szemkőzt meg talán soha nem találkoztak egymással.

Hideg köszöntés után János komolyan s erőszakolt nyugalommal szólott!

„Gusztáv! Pár igen komoly szóm volna hozzád!”

„Ah! — Szolgálatodra állok. Visszamenjünk a kastélyba, vagy pedig nagyon sietős az ügy? Szólt a gróf a gúny egy kis árnyalatával.

János visszatartá kitörni akaró indulatát, s válaszolta:

„Berta nem tud semmit itt léteimről, s nem is akarom, hogy valaha megtudja. Ha tehát úgy tetszik, hallgass meg itt, legálább e helyen tanuk nélkül beszélhetünk.”

„Bizonyára! — Csupa fül vagyok. S hogy egész biztosak legyünk, felsétálhatunk itt a hegyi ösvényen.”

János némán igenülően fölmutott s halgatagon lépdelték a hegyi ösvényen, mindinkább beljebb hatolva az erdő sűrűjébe.

János egyszerre megtörté a csendet.

„Gusztáv! Guilietta nyomodon van! Gusztáv gróf megdőbent, fölemelte fejét, összeráncolt szemöldökkel nézett sógorának arcába. János nyugodtan kitarotta a gróf erős tekintetét, s tovább folytatta: „Guilietta gyermekével, gyermekek eddel együtt közeledbe van.”

„Nos?” kérdé Gusztáv gróf provokáló hangon.

„Még kérdezheted?”

„Igenis!” — szólt a gróf fokozódó ingerültséggel — és újra kérdem: nos? Azaz inkább azt kellene kérdenem, vajjon az én

sógor uramnak még mindig meg van az a rossz szokása, hogy szeret az én magánügyeimbe beleavatkozni, vajjon nem emlékezik, hogy már ezt egyszer megtiltottam, s hogy ezenel most is mindenkorra megtiltottam!

János összeszorítá ajkait, alig-alig csillapíthatá háborgó indulatát, s nyugodt komolysággal folytatta:

„Kérlek, Gusztáv, csak ne igazsd fel magad! — Nem avatkozom bele ügyeidbe! Azonban a mi házuk, a te házad becsülete forog kockán Guilietta, ki érted egykoron a déli forró vér hevével lángolt, most ugyanazon déli hévvel gondol bosszúra. Guilietta meg akarja semmisíteni azt, ki őt szívtelen elhagyta, meg akarja azt a nőt semmisíteni, aki boldognak hisz most szerelmét által!”

„No no — vágott a gróf Imrey szavába — hát nincs Magyarországon rendőrség?”

„De van — szólt János fájdalmas mosollyal — van rendőrségünk, jó rendőrségünk, de vannak lelkiismeretes bíráink is, és azért jöttem hozzád, Gusztáv, könyörögve, előzd meg a bírák közbe lépését, ne hozz szeggyent ősi nevünkre, akadályozd meg azáltal, hogy a szegény olasz nőnek örjőngésig korbácsolt bosszúérzetét lecsillapítd, még pedig azon — sajnos — való érv által, hogy nőm, Janka, boldogtalan oldal mellett. Jöttem, kérní téged, hogy oly gyorsan, mint lehet, minél-előbb eszközöld ki házasságod törvényes fölbotását.”

(Vége köv.)

oly arányban nem lehetett volna dícsereknél. Miután azonban elhallgatni ily összegű adósságot egyszer s mindenkorra nem lehet, az 1889-iki kimutatásban már felvan véve ezen összeg, mert ekkor már az előző évben eszközölt konvertálással járó előny, a teljes valóság feltárását megengedte. A dolgok ilyen állásában teljes érvényünk lehet venni az 1889-iki polgármesteri jelentés következő passzusát: „Az 1889-ik évben már érezni lehetett a t. közgyűlés azon határozatának üdöcs voltát, mellyel elrendelte — több tölke adósságoknak felezésére — egy nagyobb kölcsön felvételét” mert hát ezen körülmény még azt is eredményezte, hogy teljes őszinteséggel elő lehetett rukkolni azzal is, a mit 1888-ban elhallgatni volt tanácsos, t. i. az 1888-ban felvett 17 ezer fitos ideiglenes kölcsönrel.

Ha az egybelasonlítást még folytatjuk, egy másik valótlanságra is bukkanunk.

Az 1888-ik évi jelentés említett kimutatása az tünteti elő, hogy a debreceni ref. főiskola és az egri egyházmegye követelése teljesen ki lett fizetve a konvertálásra felvett 150 ezer fitos kölcsönből.

Pedig minden úgy van.

Mert az 1889-iki jelentés arról győző meg bennünket, hogy maradt biz abból összesen 1316 frt 97 kr., mely csak 1889-ik évben lett visszafizetve. Kétségtelen, hogy ezen körülmény sem szolgál a jelentés alaposságának igazolására.

Azonban ne gondoljuk, hogy azért, mert az 1889-ik évi jelentés az 1888-ik évit így megcáfolja, tehát már ez több jogot formálhat az alaposság és valódiságra.

Korántsem.

Az 1889-ik évi jelentésben foglalt kimutatás is nélkülözi a teljes valóságot. Mert nem áll az, hogy tölkébe és kamatba az 1889-ik évben összesen 64930 frt 33 kr. fizettetett volna ki. Az 1889-ik évi zárszámadás adósság törlesztési címe csak 60257 frt 20 kr. ismer el és bizonyít, tehát 4 ezer néhányszáz frttal kevesebbet.

A miből következik, hogy adósságunk összege sem 496373 frt 85 kr., hanem a felemlített két összeg közötti különbözettel több.

Az alaposág tekintetében felhozott kifogásunknak ezekben történt illusztrálása után áttérhetünk az 1889-ik évi polgármesteri jelentés többi részében felfedezett követeletlenség előadására, ezt azonban térszerű miatt már a jövő számra hagyjuk.

A III. osztályú kereseti adó kiszámítását javaslatokat kifüvető lajstrom f. hó 20 ikától kezdve közszemlére van kitéve, mely az érdekeltek által e hó 27 ikéig bezárólag megtekinthető és ellene a felszólamlás beadható, mely felszólamlások a szegedi pénzügyigazgatósághoz címezendők.

Fáraadságot vettünk magunknak ezen közszemlére kitett lajstromba betekinteni s az abban foglaltakhoz képest, azon véleményünknek adhatunk kifejezést, hogy ellenében a felszólamlások csak úgy szólni foganak, különösen ha az érdekeltek felek egyike

sem mulasztja el a kellő időben való megtekintést.

A III. oszt. kereseti adó kirovás alapjául szolgáló eme lajstrom általánosságban az ezen adó nem emelésére törekszik, a mit bizonyít azon körülmény, hogy kétszeres, háromszoros összegben lettek az eddigi adóösszegek megállapításra javasolva, sőt nem egy van olyan is, a hol az adó emelés 4-szeres 5-szörös.

Nagyon természetes, hogy a III. oszt. kereseti adó ily mérvben felemelése az állam háztartás bevételeit óriási mértékben fogja szaporítani, s tekintve hogy az államnak óriási kiadásai vannak, kétségtelenül fenn forog szüksége ezen adóemből befolyó jövedelem emelésének, mivel különben is ezen adó az, melynek kirovása a legmegbízhatóbb és legingatagabb alapokon nyugszik s itt történhetik meg a legnagyobb adó alap eltitkolás.

Ha azonban az adózók szempontjából fogjuk fel a célbevett adóemelést, határozottan ki kell nyilatvitanunk, hogy az egyáltalán nem indokolt, tehát nem is jogosult.

Egyetlen egy körülmény sem hozható fel az emelés indoklására nézve. Mert a tavalyi és az azelőtti évek rossz termései, a terményeknek folytonosan tartó alacsony árai, a kereskedelem és ipar évek hosszú sora óta pangása, ezekkel szemben a megélhetés feltételeinek nehézsége egyáltalán nem olyanok, hogy ezen adó nem emelését, a legesekélyebb mértékben is indokolta tegye, ha még különösebb tekintetre méltatjuk azon körülményt, hogy — mint fentebb emítettük — ezen adó nem az, melynek a legtöbb eltitkolás eszközölhető. Különösen azért nem indokolt ez adó újában való bármily mértékben felemelése, mert a három évvel ezelőtti adókirovó bizottság ez adókat rendre és országszerte felemelte.

A jelen időszak aratási kilátásai s az ennek eredményes volta folytán remélhető általános forgalmi lendület sem szolgáltathat elegendő alapot az újabb emelésre, mert kétségtelen tény már most is, hogy a gabonárak nemhogy emelkednének, de a fokozódó kínálattal szemben napról napra lejjebb szállanak. S ezen körülmény országunkban, melyben kizárólag mezőgazdasággal foglalkozók laknak, különösen figyelemre méltandó, mert a gazda csak úgy tudja legszükségesebb kiadásait fedezni, hogy a végből terménye többletet is árba bocsátja s ezzel pótolja az alacsony ár folytán előállott különbözettel; nem igen marad neki, amiből aztán esetleg kényelmi természetű kiadásait fedezhesse, amely éppen ezen természeténél fogva az ipari és kereskedelmi forgalom fellendülését idézhetné elő.

Most tehát a felemelés mellett egyedül feizozható — fentebb emített — okra való tekintettel, három évre olyan mértékben, mint a milyenben célbevettétek, állapítani meg a III. osztályú kereseti adót, nem vezetne másra, mint éppen ezen adó nem oly arányú meggyöngítésére, a melyel szemben nem áll arányban, az ilyképpen felemelt adóból befolyó többlet, mert rendre fognak megszűnni a III. oszt. kereseti adó nem alá tartozó haszonhajtó vállalkozások s így elveszvi az adó alap.

Az állam saját érdekei előmozdításánál pedig ezt egyáltalán szem elől nem tévesztheti, mert az adózó polgároknak nemcsak 3 évig, hanem fennállása tartamára szükség van.

És ha csak annyival szaporodna az adózó terhe, a mennyivel ez adó nemmel megrovatik, a jövőben való reménykedés mellett talán elviselhetné, de annyi mindenféle szállanggal jár, hogy az a ki 30 frt harmadosztályú keresi adóval rovatik meg, nagyon jól fog járni, ha ezt szállangjával együtt 60 frtból kitudja egyenlíteni.

Ajánljuk tehát az érdekeltek figyelmébe, hogy ne mulasszák el az emített kiszámítási javaslatokat megtekinteni s ellene, a mennyiben magukra nézve sérelmesnek tartják, felszólamlással élni. Minel többben teszik ezt, annál eredményesebb lesz eljárásuk.

Újdonságok.

Szentes, 1890. július 24.

— **Gyűlések a megyén.** A folyó hó 31-ére kitűzött megyei közgyűlést megelőzőleg a közigazgatási bizottság f. hó 30-án d. e. 9 órakor tartja meg e havi rendes ülését Zsilinszky Mihály főispán elnöklése alatt, ki ez időre a közgyűlés vezetése végett Bihar-Füredről, hol családjával időzik, haza utazik. Ugyancsak f. hó 30-án d. u. 3 órakor tartja ülését az állandó választmány, mely a közgyűlés elő kerülő tárgyak legnagyobb részét készíti elő.

— **A kamara életpéltetése.** Az újonnan szervezett szegedi kereskedelmi és iparkamara, melynek bel- és kútagjának megválasztása e hó 13-án eszközöltetett, mint értetstünk, csak a jövő 1891. évi január hó elsején lép tényleges működésbe, addig pedig ennek ügyeit a budapesti keresk. és iparkamara fogja végezni.

— **A kistéleki história.** A „Szentesi Lap” mint f. évi 85. és 86. számaiban mondja, távirati értesítést és egymást éro panaszos leveleket kap Kistélekről Beszedics ottani jegyző ellen, melyek nem kevesebbről adnak neki értesítést, mint Beszedics jegyző „botrányos üzeméről”, „visszaéleséről” és „szarolásairól”, melyek miatt „óriási” a feizabodás s melyeket aztán köver betűkből összeállított hírből ad olvasói tudomására. Eme rettenetesség miatt mi is utánna jártunk az ügynek s tudósítók a következő teljesen hiteles értesítést nyerte. Tény, hogy Kéry János feljelentette Beszedics kistéleki jegyzőt Zsilinszky Mihály főispánnál, ki a feljelentés folytán dr. Cicatriés Lajos csongrádi főszolgabíró bizta meg a vizsgálat megjejtésével. Dr. Cicatriés főszolgabíró a vizsgálatot meg is tartotta, s ennekfolyán kitunt, hogy a feljelentésben foglalt panaszok alaptalanok. A vizsgálatról felvett jegyzőkönyveket nevezett főszolgabíró közvetlenül Zsilinszky Mihály főispánhoz küldte be. S éppen mert Zsilinszky Mihály főispánhoz lett intézve a feljelentés s mert ő intézkedett és jár el ez ügyben, egyáltalán semmi köze az ügyhöz Stammer alispánnak s éppen nem azért van még Beszedics most is hivatalában, mert Stammer alispán unokaöccse. Megiehet róla gyözdöve a feljelentés is és a „Szentesi Lap” is, hogy ha indokolt leend Beszedics feizüggesztése, a főispán nem fog kénszi azt eszközölni. De aki mint bíró köteles eljárni valamely ügyben, annak először meg kell hallgatnia a másik felet is s csak azután hozni meg ítéletet a beigazolt tények alapján. Persze ezt a „Szentesi Lap” minisztere nem így csinálná, hanem egyszerűen „hitelemre” a nyakát a feljelentettnek, mert hát nagyon rászólgált: Stammer alispánnak unokaöccse a bepanaszolt.

— **A tanfelügyelőség átadása.** Csongrád vármegye tanfelügyelőjének *Lévay Ferenc*-nek min. osztálytanácsosa kinevezése folytán megredett tanfelügyelői hivatalát, melyre mint előzőleg köztük, ideiglenesen *Kajay Károly* tennyszerű segéd-tanfelügyelő nevezették ki. f. hó 22-én adta át *Lévay Ferenc* min. osztálytanácsos, k. i. végből f. hó 21-én érkezett meg *Szegedre*.

— **Átengedett helyiség.** Az iparos ifjak munkakiállításának helyeül tudvalevőleg a végrehajtó bizottság, a Kúrcán túli, volt gimnáziumot találta legalkalmasabbnak. Aug. 20-án azonban a helybeli kereskedés egy néppünnyelő rendezésre gondolt, a mi lehetetlenné tette volna, hogy a munkakiállítás a tervbe vett napon megnyitassék. Imar ez akadály is megszűnt amennyiben, a néppünnyelő szeptemberre halasztván el, a polgármester a volt gimnázium összes helyiségeit az iparos ifjak munkakiállítása céljából készségesen a végrehajtó bizottság rendelkezésére bocsátotta.

— **Végrehajtó bizottsági ülés.** Az iparos ifjak munkakiállításának végrehajtó bizottsága e hó 27-én (vasárnap) délelőtt 10 óra körül az egyet helyiségében ülést tart, melyre a bizottság t. tagjait ez uton is meghívja az előléte.

— **Újabb adományok.** Az iparos ifjak munkakiállításának anyagi támogatására a városi tanács 30 forintot, a Szentesi Védők Takarékpénztár igazgatósága 5 forintot adományoztak, ez utóbbi azelőtt egy tíz frankos aranyt az *ősmunkákban legnagyobb előmenetelt tanúsító iparos ifjú jubileumára ösztönözték*.

— **Hódmezővásárhelyi regáléja.** Mint onnan értesülünk, a pénzügyminiszter Hódmezővásárhelyi regáléja kártalanítási összegebe 619.479 frt 91 kr-t állapított meg, végleges összegül. Hódmezővásárhelyi regáléja megváltási összegül a pénzügyigazgatóság 571.163 frt 20 kr-t ajánlott miután ezen összeggel a város meg nem elégedett a köz igazgatási bizottság regálé albizottsága elé került ez ügy, mely a megváltási összeget 630.242 frt 91 kr-ban állapította meg s ezzel szemben a miniszter a fentebb említett összeget állapította meg. Hódmezővásárhely tehát 10.763 frt 60 kr-t kap keresőbb regáléjért, mint a mennyit a közigazg. albizottság megállapított.

— **Eszkívő.** *Szászi Ferenc*, a Szentesi takarékpénztár hivatalnok f. hó 23-án d. u. 6 órakor vezette oltárhoz Kecskeméti Monostori *Kovács* Emília kisasszonyt, öz. Monostori *Kovács* Annáné kedves és szeretetreméltó leányát. Nasznagyok voltak a vőlegény részéről; *Farkas* Mihály a félegyházi ipar-és keresk. bank főkönyvelője, a menyasszony részéről: *Wimmer* Károly mindszenti takarékpénztári igazgató. Tartós boldogságot kívánunk az új párnak.

— **Hirlapi kacsá.** A „Szentesi Lap” f. évi 84-ik számában megjelent „Öngyilkos színes” című újdonságában *Dobocsányi Gyula* városunkban is ismert színeszt, mint öngyilkost a Dunába fullasztotta. E hír azonban teljesen légből kapott, mert *Dobocsányi Gyula* Budapestről e hó 20-án keltezve az alábbi levelet küldötte be szerkesztőségünkhez: *Nyilt üzenet Sima Ferenc* úr a „Szentesi Lap” szerkesztőjének *Szentes*. T. Uram! Ön becses (?) lapja utolsó (nagyon utolsó) számában a következőket írja: „Öngyilkos színeszt. *Dobocsányi Gyula* komikus, kit itteni szereplései alkalmából nálunk is igen sokan ismernek, folyó hó 16-án Csepelen, hol, mint egy 2 tagból álló daltársulat igazgatója tengette elzülött életét, furdás közben a Dunába full. Társai szerint *Dobocsányi* öngyilkos volt.” Hát biz' ebből tisztelt úr egy szó sem igaz, es pe ig 1.) direktor nem voltam soha s nem is leszek; 2.) nem furdótem Csepel alatt, s így bele sem fullhattam a Dunába; igaz az, hogy 3 ad magammal voltam Csepelen *hangverseny* adni, de miután láttam, hogy nincs kinek, eljöttem Budapestre, hol most is vagyok. 3.) hogy elzülött volnék: nem ismerem el; igaz, hogy küzdök a megélhetéssel, de azért még teljes tudatában vagyok önértékemnek, s fogom is magam ismét értékesíteni, melyet ismét reám is küsít a nap. Azért hát máskor egy kissé

tessék jobban megválogatni a forrásokat, amelyekből merít s ne fűssön agyon valakit élő testtel, pláne ha az a valaki Önt soha nem is bántotta. Budapest, 1890. július 20. Tisztelettel *Dobocsányi Gyula* s. k. színeszt.

— **Bandiék Aradon.** Lehota Kis Bandi cigányprímásunk bandájával az aradi kiállítás tartamára egy vendégülhöz szerződött el, hova a múlt héten bemutatásra el is utaztak. Ottlétük alatt az aradi közönség szép játékkal egészen megnyerték s az „Arad és Vidéke” f. hó 20-iki számában dícsérőleg s legnagyobb elismeréssel szól róluk. Dícsérőtet tehát már arattak cigányaink, csak aztán „bankotkát” ban se legyen hiány. Az említett lap ugyan nem igen jó hírokat penet e tekintetben, mert ugyancsak panaszkodik a miatt, hogy az aradi közönség elzárkózik a cigányzenéből áradó melegségtől s több kedvet talál a cda orfeumok „Grosswarden” áriáját abajgató vándorművészeiben Kivánjuk a bandának, hogy amily hirtelen megtudja nyemi eddigi halgatóit, épp oly haszonnal tudja a tetszést értekesíteni is.

Ganz seid. bedruckte Foulards ft.
120 bis fl. 3.90 p. Met. (ca. 450 versch. Dessins.)
vers- roben- und stückweise porto- und zollfrei
in's Haus das Seidenfabrik-Depot G. Henneberg (K. u. K. Hofliet). Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Nyilvános köszönet.

Csongrádvármegye tisztikarának és a helybeli ügyvédi karnak, valamint mindazoknak, kik forrón szeretett fiunk *Tóth János* ügyvéd s volt csongrádmezei főjegyzőnek f. hó 19-én d. u. 3 órakor megtartott végítzettségételen szülői bánatunkat résztvételkel enyhíteni igyekeztek s az elhunyt iránt kegyeletüknek kifejezést adtak, szívőb jövő köszönetünket nyilvánítjuk.

Szentes, 1890. július 22-én.
id. *Tóth János* és neje
Balogh Erzsébet.

Nyilatkozat.

Tekintetes szerkesztő úr!
A Szentesi Lap utolsó számában egy hír jelent meg, mely szárnyra kelve, azóta a fővárosi lapok hasábjain is megjelent, arról értesítvén a nagy közönséget, hogy *Beszedits István* kisteleki jegyző ellen fogantatott vizsgálat alkalmából, tanúk kitanítása miatt ellenem a Belügyminiszterhez feljelentés tétellett.

Midőn mint csongrádi főszolgabíró — köztudomás szerint is nehé, mert folytonos küzdelmeknek kitett — hivatalomra vállalkoztam, rá voltam szánya, hogy azon egyének részéről, a kiknek az én egyenes úton járó tevékenységem, önző céljaik elérésében akadály képez, nyíltan és alattomban támadásoknak leszek kitéve, s különösen a türelmes nyomda festék nevemet sokszor fogja a gyanú árnyával homályosítani. Epen azért, de meg nem keresve nevemnek a hírlapok reklámjain való kirtőlését, erős elhatározást tápláltam, hogy a közbecsátott megtámadásoknak a nyilvánosság előtt való visszaverésével olesó dícsérőlet szerezni nem fogok s megelégszem azok elismerésével, akik hivatalos működésemet elismerik is, a méltányolásra hivatottak is.

Hiven kitanantom ez elhatározás mellett nem lett volna nehé feladat ezáltal sem, ha a Szentesi Lap szenzációs hírehez vést jósló vastag, ritkított betűt nem használja, — így is, ha legalább távirati értesülésének forrását megnevezte, hogy a szerzőjének nevéhez fűződő reminiscenciák feléledése mellett nyugodtan várjam be az őt s engemet ismerő nagy közönség ítéletét: így azonban nehogy jó akaróm sorsom miatt sokáig bizonytalanságban maradjanak, indítatva érzem magamat, hogy ezen nagy garral világ-gá kirtölt feljelentés előzményeiről egyet más nyilvánosságra hozzak.

Alig foglaltam el állásomat Csongrádon, midőn a kisteleki csendő őrsparancsnokától hivatalosan azon jelentést vettem, hogy Kisteleken a közbiztonság helyreállításának legnagyobb akadályát az képezi, hogy rovott előéletű és gyanús egyének

korcsmát tartanak; ezen egyének között meg volt nevezve *Kéri János* volt kisteleki regale bérlőnek itése, bizonyos Nemes Nagy Pál is, aki rablogylíkossg miatt 25 évre volt elítélve, büntetésének kiállása után pedig Kisteleken települt újra meg, s ott gyanús existenciája és kétes összeköttetési miatt a csendőrség szemében folyton szálla volt. Mi sem természetesebb, minthogy én a közbiztonság érdekében ezen egyéntől a korcsmáltatási jogot megvontam, a korcsmát pedig bezárattam. Ekkor *Kéri János* úr privát levélben fordult hozzám, s rám nézve kegyelet tárgyat képező emlékekre hivatkozva, majd fogat csikortva, és ovatosan megfenyegetve, azon kijelentéssel, hogy az az ember, a kit ha ellenségé tesznek, marni szokott, kérve kért vonnam vissza rendelkezésemet.

Hivatalos ténykedésemben azonban reám sem az ellágyult érzések, sem pedig a fenyegetés befolyással nem bírnak.

Levele sikertelenségén feldühödvé, *Kéri* úr a feljelentést megtette *Beszedits István* jegyző ellen, a kit a te-tu ismerője és itése ellen irányuló ezen égbekiáltó jogtalanúság szerzőjének tartott.

A vizsgálatot megtartottam, annak során *Kéri* úr haragra jobban néhány tanúnak a vádra nézve kedvezőtlen, és a titkos rugókra is fényt derítő vallomása miatt, elrohant s ellenem feljelentést gróf *Szapary Gyula* belügyminiszter O nagyméltóságánál, valamint *Sima Ferenc* úrnál távirati úton megtette.

Ez a száraz tényállás.
Hogy a vizsgálatot mily eredménnyel végeztem, arról, miután az iratokat főispán úr elhatározása elé már beterveztettem, s a hozandó határozatnak praerjudicálni magamat hivatottam nem tartom, nem nyilatkozlhatom, röviden csak annyit kívánok megjegyezni, hogy a felvett jegyzőkönyv a vizsgálatnak teljesen hű képet mutatja.

A mi nevemnek a hírlapok hasábjain gyanús körülményekkel kapcsolatos meghurcolását és a marós természetű való fenyegetőzést illeti, arra ez a megjegyzésem: van ellene ővszerem (bár nem *Pasteur* intézetében szereztem) a becsület aké vértje, a melyben a mérég fogak kirtőnek.

Kiváló tisztetélem nyilvánítása mellett vagyok Csongrádon, 1890. július 22-
kész szövegja:

Dr. Cicatricis Lajos,
főszolgabíró.

Színház.

Megjötték hát a mi kánikulai vándormadaraink; a festett világ hősei és hősnői, a piruló szende és alattomos intrikus, a komor Hamlett tépelődést affektáló komikus, a trillázó primadonna s meg mind a *nevtelen* *hősök*, kiknek mindenike annyiban hasonlatos a nagy Napolen közkatonáéhoz, kik gyalamennyen, tudvalevőleg, a bornyuban, a hátukon cipelték a tábornagy botot, hogy ők is mindannyian egy egy *Ujházi, Náda, Nagy Imre* vagy *Blaha Lujza, Prielle Kornelia* és *Laborfalvi Róza* művészi magaslatára remélnek felemelkedni, ami mindenesetre olyan művészi ambíció, mely első sorban a közönségnek válik előnyére.

Itt vannak mind, kik részben már a tavalyi évadban kedvenceink voltak, részben pedig azóta verődtek a társulathoz, hogy magukat velünk megkedveltesk.

S itt van, akit első sorban kell említenünk, *Halmayné*, a kedvelt primadonna, az operettek és kiváló alakja, aki tavaly úgy beleénekelte magát a közönségnek szívébe, hogy az idén már szinte alig vartuk az előjvetelét.

Igaz, az egy évi távollét rést ütött a tavalyi kedvelt gardán.

Deák, aki annyiszor megragotta kacagtató humorával egész testünket, *Nógrádi*, a rokonszenves tenorista, *Nógrádiné*, ez a

fiom érzékű társalgási szende s mások, megváltak a társulattól, hogy máshol keressék a bábort; ám helyettük új erők kerülöztek és ezek közt régi kedves ismerősök, mint *Kiss Pista* és neje: *Breznai Anna*, vagy ujonctehetségek, mint *Sziklai* és *Perényi*, kikben nem kevesebb az ambíció, mint volt azokban, akik tavaly váltak kedvenceinké.

Alig néhány előadást volt ugyanis eddig alkalmunk látni, de ezek mindegyike arról győzött meg, hogy *Halnay* most is derék társulatot hozott hozzáuk, mely helyét mindenképpen megállja.

Az előadások sorát Szombaton, Konti kelemes zenéjű operettjével, a *Királyfogás*-sal kezdte meg a társulat és az első előadás *Halnay* né művészi játéka folytán valóban mesterfogásnak bizonyult, egy csapásra hódította meg a közönséget, mert *Halnay* most is az a régi, az a szeretetrémető kedves *Flóra*, aki kellemes hangjával, ügyes játékaival, az első pillanattól lekötvén tartja a maga részére a nézők figyelmét. Hanem azért jutott még abból a figyelemből *Kiss Pistának* is, (Radzivi) kinek érces baritonja méltán foglal helyet a *Halnay* né kedves hangja mellett. Rászolgált a viharos tapokra *Szilágyi*, szellemes kuplival, ki (Marx szerepében) igen ügyesen adta az általa reprezentált német nagyhatalmasság frifkait és a szónoknak kétségbeesést, midőn hangjától megfosztva, kénytelen a küldött másnak átengedni; de nem kevésbé érdemelte a tapokot *Szilágyi* (Bernardo). *Szekulics* (Ada) is a közönség meglepedésére játszott és eléggé iskolázott ál hangja a kettősökben igen jól veszi ki magát, de szövegletes modulatain még mindig kitetszik a kezdő színész, kinek különösen azt tanácsolnók, hogy ovakodjék az úgy nevezett nadrág szerepektől. Végül mint igen kedves jelenséget ki kell még emelnünk *E. Kovács* Ilkát, ki rokonszenves megjelenésével és üdén csengő hangjával ragadta meg a figyelmet s kitűnő naivának igazolta magát.

Vasárnap színe került Rátlykai népsziműve *Felhő Klári*, meglehetősen szép számú közönség előtt. A darab bár új, megjegyeztetve azonban elcsépelet s a lélektani elemek összehűzőzéséből eredő bonyodalom sem épen szerencsés kivitelű: a befejezés pedig a népsziművekelől annyira megszórt, hatásosnak hitt pisztolylövés. Azonban eme fogatkozásait elfeledtették a szereplők, kiknek őszhangzatos játéka újja teremtette e darabot. Ebben is *Halnay* né (Felhő Klári) vette ki az orszámlárszt. Melléje sorakoztatjuk *Breznay Annát* (Viola Eva), ki a végtelezen szerelem szenvedélye által üldözve, küzd a szor ellen család kedvesétől (Fátyol Ferdióktól). *Lenárdné* (özü. Aba György) is eléggé sikerültül jellemezte a gyermekéktől gyöngéden szerető gondoskodó anyát. Nem mondhajtuk el ugyanczekek *Morvayról* (Aba András) kinek játéka hidegen hagy a helyett, hogy magával ragadna. Semmi hűv és emelkedettség dráma: jelenetében, a kitéréséknél rosszul használt hanghordozás. Hanem annál inkább elemében volt *Szilágyi* (Istók) ki igen szép tehetséget árult el szerepkörének egyéni felfogásában és sikerült bemutatásában, valamint *Szilágyi* (Bálint) ki több ízben megtapsoltatta a közönséget.

Hét fón az u. n. nép- vagy zónaelőadás alkalmával egy régi, de mindig szívesen látott népsziművet: A *Székely katonát* adták elő. Dacára a leszállított helyáraknak, kevés számú közönség jelent meg az előadás, mintha csak előre sejtette volna *Kiss Pista* berekedését, — melyet egynemely tréfás atyafi *éjjeli fennrekedésnek tulajdonít* — s mintha megérezte volna azt a bekövetkezett katasztrófát, melyet *Szerepese* néven ismer a színházlatogató közönség. *Perényi* vette át a *Kiss Pista* szerepét (Gergely Kovács) aki nagyon is meglátszott a játékán megérezte, hogy e szerep csak úgy a nyakába szakadt. Ennek betudása mellett különben igen jól érvényesítette kellemes tenor hangját. Ügyesen mutatta be *Havasi Aranka* (Korpádine) az urhatam pórót, ki leléto fára, kinek affektált nagyrúti magatartása tetszésére van, egész vagyonát fel-

áldozza. Jól játszott *Szilágyi* (Lajos szabó), *Szilágyi* (Pista kovács inas). Nem kevésbé töltötte be *Foltényi Rózsa* (Jancsi szabó inas) a szerepkörét — a nadrágot.

Kedden: *Nóra*, Ibsen társadalmi sziműve mint újdonság mutatott meg az eléggé szép számú és intelligens közönségnek. Amú magát a darabot illeti, az meglehetősen szűk keretű vázlatba lehet egy nagyobb regénynek, melynek lebonyolítására igen csekély e színű, úgyannya, hogy a jellemek egész rejtélyt képeznek a szemlélő előtt. Homály burkolja valamennyi jellemet, melyeknek kidomborítására nincs is eieg ideje a szerzőnek, s mintegy csouka darab tűnik fel a mű. Igen szép lélektani tanulmány nyíltván a darabban Helmer Róbert (*Morvay*), valamint *Nóra* (*Breznay Anna*) szerepekben, csakhogy *Morvay* nem épen ügyes kezében, melyhez alkalmazkodni kénytelen *Breznay Anna* is a kettős jelenetekben. Különb *Breznay Anna* jól átérett szerepében az atyja könnyelmű vétét átöröklött, minden komolyságot nélkülözve, majd büneinek tudatára ébred és e bűnéért bünhődni akaró nőt kitűnő alakításban mutatta be, ehhez hasonlóan *E. Kovács* I. (Lindenné) is, az üféláldozó barátnő szerepétet. *Halnay* (Güntner) szerepében, mint kitűnő intrikus érvényesítette magát, *Szilágyi* (Rank orvos) pedig egész új, eddig még nem ismert, szerepköréig ismertette meg a közönséget.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Mátyéfy Ferenc.
Társ-szerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Kiadó új boltok 3-1

pince, padlás, raktár és mellékhelyiséggel együtt vagy anélkül, **DOBRAJ SÁNDOR** újból épült házában, a vasúthoz vezető kövezett fő-úton Szentesen.

Donath Ferenc okleveles gépész, előnyös feltételek mellett vállalkozik cséplőgépek kezelésére. Bővebb értesítéssel Solti Ferenc I. tiz. 541. sz. a. lakos szolgál. 2297., 2298., 2299. évk., 1890. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a szentesi hitelszövetkezet végrehajtatonak Karikó Tóth Julianna és társai végrehajtást szenved elleni 100 frt, 100 frt és 100 frt töké követelések és járulékaik iránti végrehajtást ügyében a szegedi kir. törvényszék (a szentesi kir. járásbírósg) területéig levő Szentes városában fekvő a szentesi 14175 sz. tjkvben. A + 3131. nrsz. a. foglalt 193. é. l. terü II. t. 816 népszámszámú ház és udvarból Karikó Tóth Juliánát illető fele részre s illetőleg a végrehajtási törvény 156 §-ánál az egész ingatlanra és tartozékaira o. é. 600 forintban, továbbá a szentesi 14143. sz. tjkvben. A + 3150/b. 22. a. rsz. a. foglalt 192. é. l. terü II. t. 815. népszámszámú ház és udvarból Szathmáry Nagy Gábort illető fele részre s illetőleg a végrehajtási törvény 156. §-ánál fogva az egész ingatlanra és tartozékaira o. é. 200 forintban.

Továbbá a szentesi 2615. sz. tjkvben A + 3138. nrsz. a. foglalt s Ácsi Kovács János tulajdonát képező 210 négyzetögl terü II. t. 823. népszámszámú ház és udvarra o. é. 600 forintban, — végre a szentesi 14158. sz. tjkvben A + 3150/b. 22. b. rsz. a. foglalt 206. négyzetögl terü II. t. 844. népszámszámú házból Rác Sándort illető felerészre s illetőleg a végrehajtási törvény 156. §-ánál fogva az egész ingatlanra és mindeu tartozékaira 200 forintban ezenel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890. évi augusztus hó 25-ik napján délelőtt 9 órakor ezen telekkönyvi hatóság helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási árban alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becslésárának 10% át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez

letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bnatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt alszolgáltatni.

Kelt Szentesen, 1890. június 30-én,
A szentesi kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóság. GAAL, kir. j. bíró

Hirdetmény. 3-2

A körs-tisza-marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat műszaki érszletes ártérfejllesztése befejeztetvén: az ártérfejllesztési térképek s az ezer alapján, úgyisintén a földadó-katasztek felvételeivel egyezően készített **egyéni birtokivék, ártértelekkönyvek és ezeken segédkönyvei** a társulat ártérítelének nagy terjedelmére való tekintetből s könnyebb hozzáférhetés indokából, a következő helyeken tételnek ki a társulat központi választmány által közszemlére, úgymint:

1-ször. A bekési, mezőberényi, körs-tarsai, gyomai, endródi, mezőtúri, szarvasi, nagyszénási, csabacsüdi, szent-andrási, és öcsüdi határokra vonatkozó ártérfejllesztési munkák Szarvason, a társulat bekés-bábockai szakasz-igazgatóságának hivatalos helyiségében.

2-ször. A kunszentmártoni, teési, fábian-sebetyeni, mágocsi, derekegyházi, csongrádi, szentesi, szegvári és mindszenti határokra vonatkozó ártérfejllesztési munkák Szentesen, a társulatnak a szentesi ref. egyház piactéri bérházában levő ártérfejllesztési hivatala helyiségében.

3-ször. A kenyeretglási hőmező-vásárhelyi, földéaki, lelei, makói, tápéi és sövényházi határokra vonatkozó ártérfejllesztési munkák Hód-Mező-Vásárhelyen, a társulat mindszent-apátfalvi szakasz-igazgatóságának hivatalhelyiségében.

A közszemlére kitétel 1890. évi augusztus hó 1-ső napján kezdődik és bezárólag ugyanez évi augusztus hó 30-ik napjáig tart, mely napokon a közszemlére kitétt ártérfejllesztési munkák d. e. 8 óratól 12 óráig, d. u. 2-től 5 óráig tekinthető meg, s az említett munkák ellen érvényesítendő panaszok és felszólamlások, a fentirt helyekre kiküldendő társulati közegek által vétetnek fel, úgyisintén az érdekelt felek által írásban beadandó panaszok is ugyanott vétetnek át.

A közszemlére kitétel ideje alatt panasszal, illetőleg felszólamlással lehet élni:

- a) a birtokos neve, lakhelye, házszáma, birtokiv száma,
- b) a birtokrészlet térképszelvényi és helyrajzi száma, dülőjének neve, földadó kataszteri térfogata,
- c) a birtokrészlet vízszini fekvése, vízszinkenti térfogata és ártérbe tartozó összterületének mennyisége ellen.

Az írásosan beadandó panaszok a társulat közgyűléséhez intézendők s a szóbeli úton bejelentendő és a társulat kiküldött közegei által felszólamlási lajstromba foglalandó panaszok is, — melyeknek felvétele a panaszló fél, vagy törvényszerű képviselője által a felszólamlási lajstrom illető tétéleinél aláírandó, — szintén a társulati közgyűlés elé terjesztetnek be.

Az 1890. évi augusztus hó 30-ik napján túi beérkezendő panaszok nem fognak sem elfogadtnak, sem figyelembe vétetni Kelt Szentesen, 1890. július 17-én.

A körs-tisza-marosi ármentesítő és belvízszabályozó társulat
Központi választmány.